

Het lied van de vreemdeling

tekst:

Linda Dielemans

Leopold, 2020 - ISBN 9789025879396

Thea Beckmanprijs www.archeon.nl

Film Willem de Kooning Academie www.youtube.com

Leeftijd

vanaf ca. 11 jaar

Lesdoelen

leesbeleving
techniek
religie

natuur

burgerschap

Tijdsperiode

Prehistorie

Verhaal in het kort

Une, een neanderthalermeisje trekt met haar stam rond, zo'n 41.000 jaar geleden. Meteen in het eerste hoofdstuk laat ze zich verleiden om met Sumi mee op jacht te gaan en dat loopt dramatisch af: per ongeluk doodt Une Sumi met haar speer. Dan komt Nano in beeld, een jongen van een andere stam, een homo sapiens. Une en Nano proberen elkaar te begrijpen ook al spreken ze niet dezelfde taal en hebben ze niet dezelfde gewoonten. Doordat het verhaal afwisselend vanuit het perspectief van Une en Nano verteld wordt, leer je hun beider gedachtewereld kennen én beleef je hun eigen cultuur afwisselend zowel bekend als vreemd. Une en Nano lopen samen weg en Une probeert met haar zoektocht naar Ohé, de oergod waar ze in gelooft, in het reine te komen met de eerste gebeurtenissen. Alles verandert wanneer de vulkaan uitbarst en Une en Nano hun stammen proberen te redden.

1 Techniek

TWEETALLEN

De schrijfster, Linda Dielemans, is archeoloog. Zij weet veel over de prehistorie. Toch weten we over de prehistorie niet zoveel als over latere perioden in de geschiedenis. Er werd in de prehistorie nog niks opgeschreven, dus we hebben geen oude boeken en documenten om te onderzoeken. Er is wel gereedschap gevonden. Waarschijnlijk waren de mensen die in die tijd leefden al erg handig. In dit boek vind je ook voorbeelden van gereedschap dat de mensen gebruikten.

- Blader door het boek en bespreek met elkaar wat je tegenkomt. Op pagina 59 gebruiken Nano en Une een speerpunt en een priem.
- Kies drie gereedschappen uit. Zoek op internet op hoe ze er waarschijnlijk uitzagen. Maak van die drie dingen een gedetailleerde tekening en schrijf erbij waar het waarschijnlijk voor werd gebruikt.

2 Religie

KLASSIKAAL

- Wanneer had je in de gaten wie of wat Ohé is? En is Ohé mannelijk of vrouwelijk? Hoe kwam je daarachter? Blader eventueel door het boek om op te zoeken wanneer je meer over Ohé te weten kwam.
- Voor wat voor problemen vraagt Une advies aan Ohé? Bespreek waarom je denkt dat Une eerst Ohé niet kon vinden. En bespreek daarna een paar voorbeelden van hulp die Une vraagt, en advies dat ze krijgt.
- Volgens de wetten in de stam van Une moet iemand die iets fout heeft gedaan, ook iets geven. Une heeft Sumi vermoord. Nu moet ze iets geven. Lees hoofdstuk 13 nog een keer.
- Wat vind je van die straf? En kiest Une slim?

3 Natuur

TWEETALLEN

In het boek merken Une, Nano en hun stammen dat de aarde rommelt. Ze snappen er niet veel van. Uiteindelijk is er een vulkaanuitbarsting.

- Zoek op in je aardrijkskundemethode of op internet hoe een vulkaanuitbarsting ontstaat. Wat is het precies?
- Bespreek dan wat de mensen in het boek hebben gemerkt en gezien. Vergelijk dat met wat je nu weet over vulkaanuitbarstingen. Bijvoorbeeld: op pagina 180 ziet Une dat er 'Uit de stomende wond heet bloed stroomt'. De stomende wond is natuurlijk de krater van een vulkaan. Het hete bloed is lava.

4 Rotstekeningen

INDIVIDUEEL

Door de tekeningen die zijn gevonden in rotsen, weten we iets over de prehistorie en de neanderthalers. Dat legt Linda Dielemans ook uit in het nawoord van dit boek. We weten niet goed wat die oude tekeningen betekenen. Misschien was het een manier om elkaar verhalen te vertellen. Misschien hadden de tekeningen te maken met godsdienst.

- Kies uit dit verhaal één spannende scène.
  - Zoek op internet voorbeelden op van oude rotstekeningen. Kijk goed naar de vormen die de mensen gebruikten, en de kleuren.
  - Maak in de stijl van zo'n oude rotstekening een illustratie die laat zien wat er in de gekozen scène gebeurt.
-

Hang de tekeningen op in de klas. Laat de kinderen met elkaar bespreken welke illustratie bij welke scène hoort.

Colofon

© Stichting Lezen (2022)
Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek *op school* (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur Marte Jongbloed
Vormgeving Judith Schoffelen & Erik olde Hanhof

www.lezen.nl